Nieuwsbrief

Augustus 2025

Het programma van de jaarlijkse landelijke Vacare-dag in Amersfoort op zaterdag 27 september ligt klaar. Ook dit jaar weer in goede samenwerking met het WCCM. Het thema deze keer is: Mystiek, Meditatie en Mantra. Daarover gaat de centrale lezing van Sicco Claus en ook het vijftal workshops, waar twee uit gekozen kunnen worden.

1. Mystiek in de weerbarstige werkelijkheid – Simone Weil
2. Etty Hillesum als Mysticus
3. Hagios-liederen - Helge Burggrabe
4. Mystiek voor het dagelijks bestaan – Evelyn Underhill
5. Lectio Divina: Ophoren vanuit de Stilte - Guigo II de Kartuizer

Zowel bij het welkom als de afsluiting zullen we gezamenlijk al een aantal Hagios-liederen van de Vrede zingen. Geef je snel op voor deze dag van ontmoeting met velen, die mediteren en/of zoeken naar inspiratie en verdieping rond mystiek, meditatie en mantra. Ook is het fijn als je deze uitnodigingsmail ruimhartig doorstuurt naar anderen, zodat we met zijn allen volop genieten van deze inspirerende dag.

In deze nieuwsbrief verder een verslag van de Vacare Verdiepingsdag Regio Noord

Tjitske Hiemstra

Vacare WCCM dag 27 september 2025

Thema: Mystiek, Meditatie, Mantra

Tijd: 10.00 - 15.30 uur
Plaats: Bergkerk Amersfoort, dr. A. Kuyperlaan 2
Kosten: € 32,50 euro
Aanmelding via mail d.vandewetering@telfort.nl .

Na aanmelding ontvangt u van Dorothé van de Wetering (WCCM) een mail met verder informatie over het overmaken van uw bijdrage. Wij betalen hiermee de huur van de Bergkerk. De kosten voor koffie, thee & melk.

In tegenstelling tot eerdere informatie kunt u vooraf geen voorkeur doorgeven voor de workshops. Ter plaatse kunt u zich inschrijven voor een workshop in ronde 1 en 2. Er is keuze uit 5 workshops die in beide ronden worden aangeboden.

Programma
10.00 uur Inloop, koffie en inschrijving
10.30 uur Welkom en kort gebedsmoment
11.00 uur Lezing en uitwisseling (Sicco Claus)
12.15 uur Lunchpauze (lunch zelf meenemen; koffie, thee en melk zijn aanwezig)
13.15 uur Eerste ronde workshops
14.30 uur Tweede ronde workshops
15.30 uur Afsluitend gebedsmoment en afscheid

Workshops Vacare WCCM dag

1.Mystiek in de weerbarstige werkelijkheid – Simone Weil

Door Rob Boersma

In deze workshop verbinden we ons met de mystiek van Simone Weil met behulp van enkele meditatieve werkvormen. Na een korte inleiding op het leven en de mystiek van Simone Weil, volgt een tekstmeditatie op een tekst van haar hand, vervolgens een beeldmeditatie en afsluitend een sacrale dans. In het nagesprek is er ruimte voor het delen van ervaringen.

Wie was Simone Weil (1909_1943)?Zij was een Franse filosoof, mystica en politiek activiste.
Zij groeide op in een welvarend seculier agnostisch joods gezin in Parijs.
Zij was een gepassioneerde studente filosofie, maar had zich ook radicaal verbonden met de arbeidersemancipatie.De materiele en spirituele armoede van de arbeiders betekende voor haar dat ze hun leven en lijden wilde delen. Zij besloot, na haar studie, om ‘naast hen' zwaar werk aan de lopende band te verrichten wat haar geleidelijk sloopte.

Centraal in Weils filosofisch onderzoek en mystieke zoektocht staan het mysterie van de naastenliefde en de compassie met de lijdende mens in de concrete werkelijkheid. Door haar radicale sociale betrokkenheid en verlangen naar rechtvaardigheid groeit haar inzicht in overgave aan het ‘absolute goede’, het wezen van God zelf, de realiteit van de gekruisigde Christus die zich in het gelaat van de lijdende ander openbaart. Het absolute goede als antwoord op het kwaad. Tussen 1934 en 1938 hebben drie mystieke ervaringen, waaronder de ervaring met Jezus, haar leven een beslissende wending gegeven en doen openbloeien.

Rob Boersma, leidt o.a. vier Vacare meditatiegroepen en geeft onregelmatig les in Christelijke meditatie.

2.Etty Hillesum als Mystica

Door Tjitske Hiemstra

Etty (Esther) Hillesum (15 januari 1914, Middelburg – 30 november 1943, Auschwitz)

8 juni, zondagmorgen half 10
Ik geloof, dat ik het maar zal doen: ’s morgens voor het begin van het werk een half uurtje ‘naar binnen slaan’, luisteren naar wat er binnen in me zit. ‘Sich versenken’.
Je kunt het ook mediteren noemen. Maar van dat woord ben ik nog een beetje griezelig. Maar waarom eigenlijk niet? Een stil half uur in jezelf. Het is niet genoeg alleen maar je armen en

benen en alle andere spieren te bewegen, 's morgens in de badkamer. De mens is lichaam en geest.
(Dagboek van Etty "Het verstoorde leven" pag. 30,31)

Etty is geen doorsnee gelovige, geen vrome Jodin of christen… een mystica.
Toch is haar spirituele weg zo inspirerend dat het een geschenk is om een blik te mogen slaan in haar innerlijk leven, dankzij haar geschriften en de biografie over haar.

Van een aanvankelijk vaag, nauwelijks bewust religieuze ontvankelijkheid vond ze een leven met een nauwelijks onderbroken gevoelde aanwezigheid van God.
Etty kun je niet ergens onderbrengen; wat je meer aantreft bij grote mystici...
Ze wordt zich bewust van haar joodse wortels, maar las ook Augustinus, Dostojewski en de Bijbel. Ook de Koran en Talmud gingen mee naar Westerbork.
Etty die begon met knielen op een sisalmatje – haar eerste 'gebed' (haar eerste Godservaring) is zelf tot gebed geworden. In 2 jaar tijd is zij van een zeer chaotische jonge vrouw uitgegroeid tot iemand die uit en voor God leefde en voor die God een onderkomen zocht in de harten van iedereen die ze ontmoette, vriend én vijand.
Etty, die schreef: "Ik wil een woning voor Jou zoeken in zoveel mogelijk huizen", mocht ervaren dat God zelf haar hoog vertrek is (laatste briefkaart)

Van haar transformatieproces zullen we d.m.v. stilstaan bij haar teksten iets gaan voelen.

Tjitske Hiemstra, Doopsgezind predikante in Leeuwarden en initiatiefnemer van het Huis van Bezinning en Bezieling "Oergong" naast de kerk.

3.Hagios Liederen - Helge Burggrabe

Door Mirjam Dirkx (foto)

Zes jaar geleden kwam ik in contact met Helge bij een retraite in Chartres. Zijn muziek en zijn doorleefde spiritualiteit maakten een grote indruk. Ik merkte dat er kostbare lijnen uit mijn leven bij elkaar kwamen: zingen, muziek, verdieping, een hart voor de wereld, onderlinge verbondenheid. Bij een tweede retraite die me zo mogelijk nog meer inspireerde, kwam schijnbaar uit het niets de zekerheid dat ik ook maar zoiets moest gaan doen: zingen en mensen verbinden in een wereld waar scheiding en schreeuwen steeds groter wordt. Zingen voor vrede, dat kan mijn bijdrage zijn om innerlijke ruimte te behoeden

Misschien is mijn grootste drijfveer de verontwaardiging dat het vrouwen in Afghanistan wordt verboden om te zingen. Moet je voorstellen: geen slaapliedjes meer, niet meer neuriën onder de afwas, niet meer zingen van plezier! Hoeveel liefdevolle menselijkheid wordt er niet om zeep geholpen, als je niet meer zingen mag! Voor mij wordt hier iets geschonden dat 'heilig' is.

Daarom passen de Hagios-liederen zo. Uitgangspunt is dat elke stem telt. Iedereen mag en kan meedoen en op eigen manier stem geven aan wat hem of haar beweegt. Alle stemmen samen resoneren als één geluid in de ruimte die ons omringt. In het samen zingen mogen we ook ervaren dat er iets meeklinkt dat we als 'hoger' of 'meer' ervaren dan wat wij mensen uit eigen kracht kunnen. 'Hagios' is immers het oud Griekse woord voor het 'heilige', de Heilige.

Mirjam Dirkx, gespecialiseerd in meditatie en geestelijke begeleiding, initiatiefnemer van 'hagios voor vrede' in Nederland

---

4.Mystiek voor het dagelijks bestaan - Evelyn Underhill

Door Alberte van Ess

In deze workshop gaan we verstillen bij woorden van Evelyn Underhill. In haar tijd (1875-1941) een van de meest gelezen auteurs over spiritualiteit. Maar ook voor onze tijd is zij zeer relevant.
Voor Underhill is het spirituele leven niet iets buitenissigs en bovennatuurlijk. Het is juist dichtbij en goed verenigbaar met ons dagelijks leven. Underhill verwijst in die zin ook naar een voorbeeldfiguur voor haar, Teresa van Avila. Deze middeleeuwse mystica vond God tussen de potten en de

pannen. Underhill maakte dat concreet met een serie radiotoespraken over het spirituele leven, die zo rechtstreeks de kamer en de keuken inkwamen.

Hierin verwoordt Underhill dat het spirituele leven bestaat uit drie aspecten: aanbidden, je toevertrouwen en meewerken. Het zijn de antwoorden die we geven op de ervaring van God. Ter illustratie:
"Mensen van nu zijn hulpeloos, snel afgeleid en tegendraads, niet in staat om te interpreteren wat er gebeurt en erg bezorgd over wat komen gaat; dit komt vooral doordat het eeuwige hen geen houvast meer biedt. Juist de eeuwigheid geeft aan elk leven betekenis en richting en daarmee een stevige basis. Met eeuwigheid bedoel ik niet vluchten uit onze problemen en bedreigingen, niet het ontkennen van de realiteit. Nee, ik bedoel juist het aanvaarden van en leven in deze werkelijkheid, van het kleinste huishoudelijke klusje tot de grootste uitdaging – dat alles in het licht van de eeuwigheid."

In de workshop horen we iets over haar veelbewogen leven en gaan we stil worden bij een tekst uit een van haar radiotoespraken.

Alberte van Ess, geestelijk begeleider en voorzitter van Vacare.

5.Lectio divina: Ophoren vanuit de Stilte - Guigo II de Kartuizer

Door Jos de Heer

'De lezing brengt als het ware vast voedsel in de mond;
de overweging kauwt en vermaalt het;
het gebed verkrijgt er de smaak van;
het schouwen is de zoetheid zelf die verblijdt en verkwikt.'

In deze workshop buigen we ons over een oude tekst die de kern van de monastieke spiritualiteit samenvat, datgene dat in de kloostertraditie over de 'Lectio divina' ontwikkeld is. Lectio divina betekent letterlijk 'goddelijke lezing', ook wel vertaald met 'geestelijke lezing'. Het is een geestelijke manier van lezen van teksten uit de Bijbel en van andere geestelijke geschriften van kerkvaders. Geestelijke lezing van de teksten is een vorm van lezen vanuit de vooronderstelling dat in het horen van de tekst God tot spreken wil komen.

Deze leeswijze staat geheel haaks op onze snelle beeldcultuur en vluchtige manier van lezen en juist daarom heeft ze ons zoveel te bieden. Voor mijzelf ben ik het meest blij met het verdiepte, eenvoudige inzicht dat het in het geloof gaat om het zoeken van God, naar het horen van zijn stem en het verkeren voor zijn gelaat, vanuit het besef dat ik al gevonden ben: de contemplatie als rusten voor Gods aangezicht. Daar mag ik zijn, daar hoeft en moet niets, daar is alleen een diep verlangen in nederigheid omgevormd te worden naar het beeld van Christus. Dit geeft mij richting in mijn persoonlijk leven, en uiteraard ook in mijn werk als predikant om de gemeente bij deze kern te houden: leven voor Gods aangezicht dat mensen omvormt naar Gods beeld en gelijkenis. Contemplatie én actie, bidden én werken. Zij horen bijeen en het een vloeit uit het ander voort. Ik ben ervan overtuigd dat in deze heel oude traditie voor ons in deze chaotische tijden goud ligt.

Verslag Vacare Verdiepingsdag Regio Noord

Hier ben ik – Hjir bin ik

Op donderdag 8 mei vond de Vacare Verdiepingsdag Regio Noord plaats in de Doopsgezinde kerk van Leeuwarden.
Van overal kwamen 27 mensen samen om Hagios-liederen te zingen; ook wel gezongen gebeden, of zingen voor vrede genoemd.

Na de koffie/thee zochten we een plaats in een grote kring en stelden ons aan elkaar voor met 'het lied van onze ziel', wat een verassend en inspirerend begin werd.

Ook werden Mirjam Dirkx uit Waspik (N-Brabant) voorgesteld en Aukje van der Schaaf uit Trynwâlden, die de zang op de piano zou begeleiden. Mirjam liet ons kennismaken met liederen van de Duitse componist Helge Burggrabe, die eenvoudig te zingen zijn en tegelijk levendig en krachtig én leiden naar meditatie en stilte. Via de beamer maakten we ook kennis met oratoria, die hij gecomponeerd heeft.
En toen gingen we zelf zingen. We begonnen met het lied: "Hier ben ik, Hineni", wat 3-stemmig prachtig klinkt en appèl op ons doet om werkelijk aanwezig te zijn in het moment met onverdeelde aandacht. Tryntsje van de Veer en André Looijenga hadden 4 liederen in het Fries vertaald, wat we ook samen gingen zingen.

In de lunchpauze wisselden we ervaringen uit en genoten van de heerlijke soep en ons eigen meegenomen brood. Daarna zongen we verder en lieten de teksten en de muziek in ons binnenste zijn werk doen. Ondertussen verbonden de meditatieve gedachten van Mirjam Dirkx de verschillende liederen met elkaar. Tenslotte rondden we de dag in stilte af, door op te schrijven wat het ons gegeven had en dit kaartje neer te leggen bij het middelpunt van paarse seringen met vredes-duifjes. Daarbij gaf ieder met enkele woorden heel kort een reactie, zoals: “Zingende mensenstemmen, het tilt mij op”. Bijna ieder heeft na afloop het boekje met liederen incl. Nederlandse en Fryske vertalingen gekocht voor 7 euro bij Mirjam Dirkx. Iemand kocht er zelfs 10 stuks voor het eigen koor thuis. Saskia Leene (Kleasterpredikant bij Nijkleaster en geestelijk begeleider) en Tjitske Hiemstra (Doopsgezind predikante van Leeuwarden) gingen beiden met dankbaar gevoel naar huis voor deze zeer geslaagde Verdiepingsdag.

Wil je verder kennismaken met deze Hagios-liederen, kom dan naar de landelijke Vacare-dag in Amersfoort op 27 september a.s. Mirjam Dirkx zal daar aan het begin en einde met ons zingen en ook één van de workshops leiden. De boekjes zullen daar ook te koop zijn.

Tjitske Hiemstra

Colofon

Kerngroep:
Alberte van Ess, Annelies Haijtink, Erlinde van Straten, Freerk Hovinga, Tjitske Hiemstra, Judith Dubbeldam en Ineke Groenendijk

Kopij voor de Nieuwsbrief en contact:
vacaremeditatie@gmail.com

Website

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.• Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u f.hovinga@xs4all.nl toe aan uw adresboek.

Laposta